

ХРИСТИЯНСКИ СЪВЕЩАНИЯ

НЕЗАВИСИМЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Излиза седмично под уредбата на редакционен комитетъ

Годишният абонаментъ на вестника е 80 лв. въ предплата. Отделен брой струва 3 лв. За странство двоенъ абонаментъ.

Обявления на IV стр. по 5 лв. отделно за заглавие, подписъ, дата и всяка останала дума по 2 лв.

Всичко, що се отнася до вестника — статии и пари, се праща на адресъ: Редакция в „Съветникъ“, ул. „Търновска“ 5. гр. Варна.

Редакторъ свещ. К. Кожузаровъ.

Телефонъ № 477.

Авторитетът на църквата.

На всѣкиго е известно, че българското възраждане, учредяването на Екзархията, освобождението на България, пазенето националния елементъ въ Македония и Одринско сѫ факти, които дължатъ своя произходъ, преди всичко, на православно-славната ни Църква, която въ недалечното минало бѣ пълна съ величави фигури на строги подвижници, плодови книжовници, безкористни родолюбци и калени борци срещу народнитъ потисници. Нѣма идеалъ, за осъществяването на който Църквата да не бѣ впрегнала всички свои сили. Нѣма и инициатива, отъ общественъ, социаленъ, па дори и отъ политически характеръ, въ която тя да не заемаше първо мѣсто и да не изпреварваше всички съ своята ревностъ, чистота и преданостъ.

И заради това, всички признаватъ, че въ недалечното минало православната ни Църква бѣ най-можния общественъ факторъ на религиозна просвѣта, духовна култура и национално съзнание.

Днесъ, обаче, не е така. Мнозина признаватъ, че Църквата ни е слаба и изтикана отъ обществения животъ. Други фактори сѫ засели нейното мѣсто. Тя страда отъ липса на творчески усетъ, на ръководни личности и на дѣла, чрезъ които би могла да се прояви отново, като сила въ живота. Тя се разяжда и отъ башила на разединението, въ което мнозина изхабватъ своитъ сили.

Наистина, родната православна Църква се намира въ едно твърде деликатно положение. И затова, известни обществени среди у насъ продължаватъ да гледатъ съ не добро око на нея.

Много пжти сме имали случай да констатираме тая истина, колкото печална, толкова и обезпокоителна. Печална, защото нейнитъ представители не схващатъ важността на своята мисия. И обезпокоителна, защото изъ день въ день Църквата губи своя авторитетъ среди широкитъ народни маси.

Тогава, какво трѣбва да направимъ, за да запазимъ тоя авторитетъ, име и влияние на православната ни Църква? Какъ да я изведемъ отъ безразличното положение, въ което тя е изпаднала за общественитъ и

ръководни наши среди? Съ що да я подтикнемъ къмъ нови величави дѣла на християнска просвѣта, нравственъ подемъ и народностно съзнание, да я снабдимъ съ строги подвижници, плодови книжовници, безкористни родолюбци и калени борци за правда и истина въ живота? По какъвъ начинъ и съ какви средства ще премахнемъ пагубното разединение, което се чувствува среди нейнитъ първи и последни представители? Какъ ще побѣдимъ злото и ще превъзмогнемъ своя егонизъмъ?

Ето въпроситъ, на които сме длъжни да се спремъ всички. Това е не само наше право, но и нашъ повелителенъ дългъ. Тежко ономува, който, закривайки очи предъ тия въпроси казва: „следъ ментъ, ако ще би и потопа да настане“. Защото, той ще бжде не само клетво престъпникъ, но и пакостенъ за духа на Христовата Църква, която го е облѣкла съ права и задължения.

Поради това, наложително нужно е да се свика църковно-народенъ съборъ, където представителитъ на цѣлата ни Църква да обмислятъ тия болезнени въпроси, да я освежатъ и подтикнатъ къмъ съживителна и народополезна дейностъ. Не е желателно да стоимъ на едно мѣсто, когато животътъ е отишелъ тъй напредъ. Не ще бжде отъ полза да странимъ отъ обществото, на което сме учители и водачи. Престъпно ще бжде да изтикваме мирския елементъ въ дѣлото на Църквата и да го лишаваме отъ възможността да живѣе съ нея.

Не сторимъ ли това, не бива да се чудимъ тогава, защо известни обществени среди у насъ продължаватъ да гледатъ съ не добро око на Църквата и, въпреки нейната народополезна и спасителна дейностъ въ недалечното минало, която представлява свѣтла страница въ нашата най-нова история, както и непрестанния нейнъ стремежъ отново да заеме своето мѣсто въ живота, тѣ се държатъ резервирано, та дори и враждебно къмъ нея.

За това сме призвани и на това ние служимъ: Църквата да бжде факторъ въ многостранния ни животъ.

Архип. Иннокентий.

Самоубийцитъ и Църквата.

(Продължение)

Наистина, тълкователитъ на Св. Писание се стараятъ, по единъ или другъ начинъ, да оправдаятъ тѣхното самоубийство. Така напр., за Сампсона тѣ казватъ, че не виждатъ въ неговата постылка самоубийство, а самопожертвование на живота, за отмищение на враговетъ си, и, че за това самоубийство е била Божията воля (к. н.) (Глед. Невзоровъ „О самоубийствѣ“ стр. 59, год. 1891). Ако въ самоубийството на Сампсона се допуска, че такава е била Божията воля, то защо да не допуснемъ, че и други самоубийства се извършватъ пакъ съ Божията воля? Ако безъ Божията воля ни едно отъ врабчетата нѣма да падне на земята и, ако коситъ на главата сѫ всички преброеени (Мат. 10: 29—30), логически би следвало, че всички човѣшки деяния се направляватъ отъ Божия промисълъ (Прит. Сол. 16: 7). Нима врабчетата стоятъ по-високо отъ човѣка? Богъ е предопредѣлилъ за всѣки човѣкъ какъ той ще завърши своя животъ. И ако самоубийството е начинъ отъ най-тежкитъ грѣхове, то би трѣбвало да допуснемъ, че се извършва по Божие предопредѣление, което пакъ се основава на Божие предведение. (Рим. 8: 29—30). Гдѣ остава тогава свободата на волята, която трѣбва да се стреми само къмъ нравственото добро?

Най-пресенъ примѣръ, като Сампсона и Елизаровия, виждаме въ лицата на доблестнитъ македонски герои Мара Бунева и Иванъ Момчиловъ, които самопожертвуваха своя животъ за отмищение на враговетъ си. Тѣхнитъ дѣла не само, че не се осъждаха, а напротивъ, цѣлиятъ български народъ ги възвеличи, като въ цѣлото Царство, и, въобще, гдѣто живѣятъ българи православни, се извършиха панихиди, за упокоение на страдалческата имъ душа.

Историята на Християнската Църква ни свидетелствува, че между свѣтитъ мъченици има такива, които завършили живота си съ самоубийство, за да запазятъ своята девственостъ. Тѣхната смъртъ е била вече предопредѣлена: тѣ желаели да предстанатъ предъ Христа не иначе, освенъ като строги девственици и, за да се избавятъ отъ насилието на развратницитъ, не оставяла друга възможностъ, освенъ да ускорятъ смъртта си съ самоубийство (Ист. Евсевий кн. 8 гл. 12). Въ рускитъ граждански постановления самоубийството не се счита престъпно „ако жена се опита да се самоубие, за да спаси целомъдрието и честта си отъ заплашващия я, и отвори насилието“ (Улож. о наказ. изд. 1866 г. 1474 стр.). Ако се основаваме върху изброенитъ факти, които оправдаватъ самоубийството, то, по неволѣ, ще трѣбва да се съгласимъ съ правилото, че „цѣлътъ оправдава срѣдствата“.

Единъ свещеникъ, преди известно време, бѣше писалъ статия: „Самоубийцитъ“. Въ тая си статия, той указва, като главна причина на самоубийствата, нещастията и предлага начини, които да намалятъ това зло, същевременно рѣзко възстава и противъ опѣването на самоубийцитъ.

Ще разгледаме статията, за да видимъ, до колко тя е основателна. Преди всичко нещастие не може да бжде главна причина за самоубийство. Действителността и нѣкои примѣри, които наведохме, опровергаватъ това твърдение. Другаде се крѣятъ дълбоки психологически причини на самоубийството.

Авторътъ на статията, като привежда тълкованието на 14 пр. на Тимотея Александрийски отъ Еп. Никодима Милаша, продължава: „На основание горното правило, могатъ да бждатъ погребани въ православнитъ гробища и по установения редъ, само ония, които сѫ били умопобъркани, т. е. безъ тѣхна воля и съзнание. А това обстоятелство се доказва — по възприетия редъ — съ едно лѣкарско удостоверение. Отъ 15 годишната си пастирска дейностъ знаа, че на всички самоубити се дава лѣкарско удостоверение, възъ основа на което свещеника трѣбва да го погребѣ съ всички почести, като всички други починали християни. Той нито оспорва, нито може да оспори това право на лѣкаритъ, но, насъ ни шокиратъ очебиющи факти и обстоятелства, които съ положителностъ ги знаемъ, и все пакъ близкитъ на покойния представятъ лѣкарско удостоверение. Бихме могли да изброимъ много случаи, хора здрави, весели, разговорливи, гуляятъ и не проявяватъ никакви признаци на лудостъ или нѣщо като аномалностъ, и сѣция денъ вечеръта, презъ нощта, или втория денъ сутринта въ хотела или другаде, сами или придружени обикновено отъ жени, съ предварително приготвено оръжие, се самоубиватъ оставяйки на масата или въ джеба на дрехитъ си писма (?) въ които молятъ да не се подозира никой за тѣхната смъртъ, и безъ забикалки, ясно заявяватъ, че сами доброволно се лишаватъ отъ живота, защото сѫ се наситили, немогатъ да понесатъ тежеститъ и незгодитъ и пр... И на тѣхъ лѣкаритъ издаватъ удостоверения, че страдали отъ меланхолия, неврастения, отчаяние и пр... по силата на което не можешъ отказа опело“.

Не знаа случаи, гдѣто медицинското изследване да установи и удостовери, че самоубийството е извършено съзнателно, доброволно отъ самитъ претърпевши, и като такива немогатъ да бждатъ погребани въ християнскитъ гробища. Напротивъ удостоверението пристига още втория денъ и погребението се извършва много по-тържествено при стичане на маса народъ, служатъ се парастаси, литургии противъ на решенията (колко?) на църквата (14 пр., Тимот. Еп. Александрийски).

Чини ми се, че тукъ има едно недоразумѣние, защото удостоверение на лѣкаря не задължава свещеника да погребѣ по християнски.

Свещеника е длъженъ да събира сведения отъ най-вѣрни източници (?) за миналото и причинитъ, по които посегналъ на живота си, мимо медицинското удостоверение, и едва тогава да реши, въ кое мѣсто и съ какви молитви трѣбва да погребѣ самоубилия се, като държи смѣтка за църковнитъ постановления, които не само не го ограничаватъ, а на-противъ му даватъ свобода „съ най-големо внимание да изследва всички

подробности, за да не падне под „осъждане“ (14 правило). И ако това изследване дойде до заключение, че самоубиеният се бил луд, т. е. умопобъркан, никъде не ще сгръбши ако придружи само останките му до гроба с „св. Боже“.

„По отношение парастасит и възобщи чинодъанията за упокоение душата на самоубиения се, могат да бъдат извършени след погребението и то съгласно на Кириарха, комуто трябва да се изложи цялата истина“.

„Всичко това предлагам, за да вразумим не умрелите, а живите. Въпреки че религиозния индиферентизъм се е загнездил в днешното общество, малцина се биха съгласили да бъдат погребени без свещеник и възгъ от гробищата. Страшен трагизъм ще преживят и близките, като видят, че милаят им покойник не е в реда на хората, и не почива там, гдето от вѣкове почиват съ миръ, всички негови сродници и приятели. Ако и надъ всичко това се прибави и една силна проповед, чрез която да се порицае, че, то е смъртта на Иуда прерателя, *плод на един безплатен, безнравствен, безбожически живот* (к. н.), аз съм увѣрен, че пришествуващият ще се страхува и да помисля за такава героична смърт. Това е най-силното оръжие в ръцете на свещеника, което умѣло трябва да използва“.

„Действителността е незадоволителна, дори скръбна. Свещеника на Кириарха се задоволяват с едно лѣкарско удостоверение, въпреки и цял свят знае па и самия той, че самоубиения се до вчера е бил здрав и никакви признаци на лудост или побърканост не е давал. При погребението им, никаква разлика не се прави от веруюштите християни; ако самоубиения се пък е богат, или силен на деня, му се устройва тържествено погребение, а това е погрешно, неканонично. Косвено, като че ли идем да кажем, че и църквата допуска в краен случай самоубийството, тъй опасно за православието, за държавата и цялото човѣшко общество!... А това не трябва да бъде.“ (П. Д. бр. 45 от 1926 год.).

(Следва).

Християнство и кооператизъм.

„Любите другъ другъ“ е Божествената истина, която спаси вѣрващите въ Бога и която бавно, но сигурно прониква въ човѣшките отношения, въ човѣшкото знание, налага се и побѣждава злото въ свѣта.

Но колко много възприема тая Божествена истина едно от най-мощните обществено-културни движения, каквото е кооперативното движение, се вижда от факта: основния принцип на кооперативното движение е: „Единъ за всички и всички за единъ“.

„Обществена солидарност“, не

всеизяждаща класова борба, е втори принцип на кооперативното движение; не изпълняване на латинския принцип от езическо време „Homo hominis, lupus est“, а бавно, системно, всеотдадно подобрене на човѣшките взаимоотношения, постепенно, но сигурно подобрене на обществено-економическите отношения и условия.

Като отговаря на теоретичните на възприемане класовата борба въ кооперативното движение, голѣмият ученъ проф. Шарль Жидъ казва: „... въ голѣмото число страни, отъ кооперативното население, пропорцията на работниците, ясно казано, намалява и пропорцията на другите класи: чиновници, слуги, земедѣлци, свободни професии се увеличава... възприемане на програмата за класовата борба, значи да се разцѣпи на два кооперативното движение или да се изключатъ половината отъ кооператоритъ“...

Въ една отъ резолюциите на таз-

годишния конгресъ на английските кооперации се подчертава борбата за миръ, отъ страна на кооперативното движение.

Борба противъ спекулата въ търговията, противъ голѣмите търговски картели, които изсмукватъ организирано соковете на народитъ; борба за миръ и солидарност, за дълъгъ човѣшки животъ — ето кооперативното движение.

Защото е казано въ Светото писание: „Иска ли човѣкъ да живѣе и обича ли дълголѣтие, за да види блага, нека се отклонява отъ зло и прави добро, да търси миръ и да следва подиръ него“ (1 Петр. 3:10, 11).

Кооперативното движение постепенно възприема духа на християнството, на любовта. А кооперативната е второто мѣсто където, освѣтъ въ храмъ Божий, православното свещенство може добре да проповѣдва словото Божие.

Поповъ.

СЪЮЗЕНЪ ЖИВОТЪ.

попъ Стефанъ.

„Pro domo sua“.

Всички ония, които заематъ лични мѣста въ живота — които командуватъ — страдатъ, едни по-малко, други по-вече отъ самотнителност. При успѣхи — всичко приписватъ само на себе си. При несполуки обратното. За всѣка несполука всѣкога по-ниско стоящите сж виновни, неумѣли, недѣлни, неподготвени. Грѣховете и простѣпките на командиритъ се изплащатъ отъ тъй-много търпеливѣтѣ редници. Така е и у насъ. „Другъ друга тяготи носитъ“ не сжествува.

Насъ хулятъ и малки и голѣми началници, че не работимъ съ достатъчно умъ и енергия, че лентяйствуваме, че поради нашата закъснителност и неумение своевременно да се справимъ и нагостимъ съ живота въ живота, — той — живота — щѣлъ да ни отрече. Отъ насъ се искатъ усилия, за да се спаси положението. Ще ги дадемъ! Ние — малките никога не сме манкирали на нашитъ задължения и дадения обетъ. Искаме, обаче, и намъ — макаръ и „низши чиновне“ въ църковната иерархия, да се позволятъ свои мнения и разбираня. Да виждаме действителността и пѣтищата на всички ония, които сж, или претендиратъ, да бъдатъ наши водачи. Трѣбва да се разбере най-сѣтне, че животътъ на всички ония, които сж нѣдъ насъ, ни силно интересува. Ние ги наблюдаваме и отъ дѣлата имъ или се възхищаваме и вдъхновяваме къмъ творчество, или се гнусимъ и отчайваме.

Ние не сме роби, а съработници! Не искаме да криемъ нашитъ недостатѣци, но протестираме, когато чужди се стоварватъ на нашия грѣбъ. Нашата дейностъ е подъ постоянното наблюдение на всички ония, които

сж около насъ — на което ние служимъ — и подъ гнета на малки и голѣми „очи“ и „уши“. Грѣховете имаме и ние, но за тѣхъ ние сжко плащаме сами. Но има „очи“ и „уши“, които заслонени подъ скута на шефоветъ си, позорятъ цялото духовенство и мѣстото, което заематъ, а така сжко и ония, по съизволение на които служатъ. Сжко и шефове, които недостойно заематъ високи мѣста и които своитъ лични интереси, амбиции и връзки поставятъ по-високо отъ църква и общество. Дѣлата на всички провинени ще трѣбва да станатъ обществено достояние, за да не се повтарятъ. Общественият присѣда ще трѣбва да тѣгне само на провинениитъ, а не и на цялото свещенство.

Отъ нашитъ пастиреначалници молимъ бдителност и предпазливост. Тѣ сж длъжни да ни защитятъ, ако искатъ да разчитатъ на почитъ и уважение отъ насъ.

„Никтоже безгрѣшенъ, токмо единъ Богъ.“ Нека всѣки, който гнети послабитъ отъ него, запомни добре това, но да не забравя и следното: „Нѣма нищо тайно, което да не се открие!“

Хиляди пѣти е по-лесно да се изрекатъ 100 заповѣди, отколкото да се изпълни само една! Това редницитъ отдавна сж разбрали. Време е вече и началницитъ да го разбератъ. Това ще ги ползва не малко.

Следъ тия редове, азъ прося поне мжчавиво съгласие презъ очилата на редника да разгледамъ само нѣкои отъ дѣлата, на само нѣкои отъ началницитъ.

1.

Отъ редъ години ние — и малки и голѣми — водимъ упорита борба за въвеждане религиозно-нравственото възпитание въ нашитъ училища. Високо заявихме и заявяваме, че бждащето на народа ни е въ зависимостъ не само отъ научната под-

готовка, а въ по-голѣма степенъ отъ моралнитъ качества на бждащитъ граждани. Искаме отъ златната школска младежъ — бждащиятъ активъ на страната — да създадемъ чрезъ възпитанието човѣци.

Общата поквара уплаши и общественици и управници. Съзнаха всички, че е необходима обнова и то нравствена обнова, която да почне отъ младостта. За да стане това предстои да се дадатъ на младежта водачи — силни, нравствено чисти и морални личности, които съ животъ, примѣръ и умѣние да поведатъ и изведатъ млада България къмъ по-сѣтли хоризонти. Основата на по-сносно бждаще за личностъ и народъ може да се положи само въ религиозно-нравственото възпитание на младежта, като за образецъ ъ се посочи Христосъ, а за пжтеводителъ — Неговото учение.

Съ не малко усилия и мнѣжко хартия и мастило се сполучи поне въ програмитъ на педагогическитъ училища, където се подготвятъ бждащитъ народни учители, да се прокаратъ седмично 2 часа за опознаване съ живота, дейността и учението на най-великия учител на човѣчеството. Мѣрка колкото необходима, толкова и наврѣмenna, защото въ нашитъ училища за Христа, не само като Богъ, а и като човѣкъ, мѣсто нѣмаше. Погледнете въ коридоритъ и класнитъ стаи на което щете училище, за да се увѣрите въ това.

Но... нашето искане се подкрепи и възприе. Отъ година и нѣщо имаме законъ, по силата на който питомцитъ на педагогическитъ училища предстои да се запознаятъ и то доста обширно съ живота и учението на Христа, съ принципитъ и догмитъ на християнството и специално на источно православното.

Министерството на Народното просвѣщение отпечата и разпрати по училищата обширна програма, назначи учители, но... оказа се, че липсватъ каквито и да било пособия за учителитъ и учебници за ученицитъ. Преподавателитъ недоумяватъ, пишатъ, запитватъ даже и въ Св. Синодъ. Отговарятъ: „нѣма!“

Наистина, необяснимо е, какъ Св. Синодъ не се е погрижилъ за наврѣмненното издаване на необходимитъ помагала и учебници, още повече като се знае съ каква мжка стана прокарването предмета Богословие въ училищата. Предвидената материя е много обширна и изисква специално подготвени лица за преподаватели. Нека ми се прости, ако силно е казано, но това е най-малкото „нехайство“ и „забвѣ“ съ обществената съвѣст и съ всички ония, които подкрепиха нашето искане. Та кой би трѣбвало да поеме грижата, ако не Св. Синодъ, където сж събрани капцитетитъ на православнието? Или липсва време? Или средство?

Кждето учителътъ се интересува отъ възложената му работа, съ усиленъ трудъ ще може да изнесе нѣщо сносно предъ ученицитъ; но какво ще е, кждето преподавателитъ не този

Жизнеописание Митрополита Охридско-Пловдивскаго Натанаила

(Автобиографични бележки)

(29)

На слѣдующето утро, отидохъ въ кжщата му, и като съ братолюбивно взаимно цѣлуване го поздравихъ съ избавление отъ мжчителното състояние и съ благополучното му пристигнувание, онъ ми предложи да седна, което и направихъ. Начнахме взаимнообразно да се разпитваме за здравето си въ тѣзи бурни и опасни времена. Като говорехме изобщо по тия работи, Негово Блаженство съ малко неудоволствие се отзова противъ Иосифа и се показа, каго че ли е наклоненъ да иска, чрезъ руското началство, да му се повърне. Екзархическото мѣсто. Като забѣлжихъ това, азъ начнахъ да му показвамъ недостатѣцитъ и заключихъ, че онъ не е вече за това мѣсто, по-слабостъ на тѣлеснитъ и умственитъ

му сили и малко по-дързостно му казахъ, да не се захваща за такава нѣщо, защото ще накара да го считатъ за безчественъ както народа така и русситъ, които го иматъ за истиненъ страдалецъ. Като му изказахъ сериозно тѣзи и подобни думи, онъ дойде въ себе си и даде ми честно слово, че се отказва отъ своето намѣрение да повдига въпросъ за повърщането му на Екзархическийтъ постъ, слѣдъ което се раздѣлихме съ обещание, между двама ни, да мълчиме за това нѣщо, макаръ, че Негово Блаженство остава недоволенъ отъ тая несполука.

Слѣдъ сключването на Санъ Стефанския прелиминаренъ трактатъ съ надѣжда, че на Берлинския конгресъ ще се опрѣдѣлятъ границитъ на

българското княжество споредъ този трактатъ, Екзархията съвършено се прѣнесе въ Пловдивъ, въ последнитъ числа на май месецъ, 1878 г., кждѣто и ние, всички епархиални архиереи, дойдохме, наедно съ Екзарха. Берлинския конгресъ раздѣли българския народъ и църковното му управление на три части: Българско васално княжество, на автономна румелия и на подвластна на Султана Македония. Споредъ такава раздѣление, естествено бѣше, да изникне въпросъ: Какъ ще се управлява нашата българска църква съгласно съ султановийтъ даденъ намъ, на Българитъ, ферманъ? За да се рѣши този въпросъ, потрѣбно бѣше, подъ прѣдседателството на Негово Блаженство Екзарха Иосифа, да стане събрание отъ архиерейтъ и бившитъ до тогава народни, въобще, деятели, по църковнитъ работи.

Такова събрание стана, подъ прѣдседателството на Негово Блаженство

Екзарха Иосифа I-й Въ засѣданието отъ архиерейтъ бѣха само Панаретъ Пловдивский и азъ, Натанаилъ Охридский, а отъ мирскитъ бѣха: С. Чомаковъ, Ив. Пенчовичъ, Дриновъ, Н. Михайловски, Димитрий Гешовъ и нѣкои други.

Засѣданието се отвори, начнаха се дебатитъ, като се даде словото първо на мирскитъ; тѣ начнаха единъ по единъ да се питатъ, за да си изкажатъ всичкитъ мнѣния. Освенъ Д. Гешовъ и Ив. Пенчовичъ, всичкитъ други твърдѣха да и одобряваха да остане екзархията въ княжество България и отъ туна да се изпращатъ владци въ Македония и Одринско. На това мнѣние се възпротиви Прѣосвещенный Панаретъ, като имъ доказаваше, че това е невъзможно. Подиръ него дойде моя редъ. Азъ се обърнихъ къмъ събравшитъ се и имъ казахъ: Понеже българското княжество, по всѣка вѣроятностъ, ще бжде васално подъ сул-

предметът се възложи на безразличен човек? Резултатът, смятам, не ще е от полза за църквата, нито за училището. Като се вземат под внимание идентичните, разбиранията, политическите подклади на школската младеж, а така също и особено пренебрежението по религиозно-върските въпроси, което се гнѣди въ нея, сигурно е, че част от преподавателите не ще спомогнат да се справят с задаваните им въпроси, по липса на изтончици, ще загубят почит и влияние и ще изложат на подбив и предмета и себе си!

А това не бива да става!

Не бива тъй хубавото начало да протече по липса на предвидливост, недоглеждане, лѣнност и свидост у тия, които имат и прямата отговорност при неуспѣхъ. Не е дѣло умно — смятам — да почваме съ жаръ, а стигнали едва до средъ пътя, да забравяме и началото и изоставимъ всичко на слѣпния случай. Това не бива!

Св. Синодъ е длъженъ да намѣри добре подготвени лица, които да наредятъ, а Св. Синодъ издаде своевременно необходимото. Такива лица има. Средства също. Само сега момента е удобенъ. „Утрото“ не е наш!

Въ мазитѣ на синодната сграда лежатъ множество богословски книги, затрупани съ прахъ и отъ никсго неизползувани. Въ България имаме само 9 педагогически училища. Нима е невъзможно, поне до като се издадатъ специални пособия и учебници, да се подарятъ на библиотеките при сѣщитѣ училища по единъ екземпляръ отъ тия книги? Отъ това синодната каса не ще пропадне, а подареното ще е добре дошло за преподавателитѣ поне.

Чуждитѣ пропаганди всѣкавъ се стремятъ да натрапятъ изданията си, а ние стоимъ. Въ синоднитѣ мазинѣ имаме да има също внушително число дѣбни малки евангелия отъ предвоенното издание. Защо стоятъ тамъ? Не сж ли тѣ заровени въ земята „динери“, а лѣзачитѣ имъ „не-разумни“ и „лукави“ „раби“? Сега е удобниятъ моментъ да се пласиратъ между педагогиститѣ по намалени цени, а даже и даромъ, много отъ тѣхъ. Евангелието трѣбва да се даде въ рѣцетѣ на младежитѣ. Иматъ ли го на рѣка, тѣ ще надникнатъ въ него и ще го обикнатъ. Младежта обича истината и правдата, а нѣма източникъ по-обиленъ на истина и правда отъ евангелието.

„Никой не пали свещъ, за да я похлупи подъ крина, а я поставя на видно мѣсто, та да свѣти на всички“. Отворете вратитѣ на синоднитѣ мазини и хранилища, за да свѣтне поне нѣкъде!

Свещ. Х.

Нѣщо по изборитѣ за епархийски избиратели.

Много пжти се е писало въ миналото по изборитѣ, произвеждани отъ духовната властъ, въобщо. Напослед-

тановото съзрѣнство, въ свои известни граници, тѣ ако нашата Екзархия, на едно съ Негово Блаженство, се дигне съвършено отъ Цариградъ и дойде въ княжеството, на постоянно тука прѣбивание, азъ убѣдително съмъ увѣренъ, че султанскитѣ ферманъ за българската екзархия и за Българскитѣ Екзархъ ще остане черна, пуста буква, на бѣла книга. За Българитѣ въ Македония и въ Одринско, съ увѣреностъ казвамъ, това именно чака и Цариградската патриаршия, и турското правителство, наедно съ своя Султанъ. Да ми е позволено, за да ви увѣря въ това съ слѣдующето, за което и по прѣди, въ свое мѣсто, говорихъ.

(Слѣдва.)

Печатница „Просвѣщение“ — Варна
Поръчка № 482.

дѣкъ доста се писа по изборитѣ за епархийски избиратели. Изтъкваха се дефектитѣ, които ставатъ при тѣхното произвеждане. Изказаха се мнения, посочваха се рецепти за едно по-правилно, по-добросъвестно и съобразно духа на врѣмето произвеждане на тия избори. Но никой не даде „ухо“ на тия искания. „Поповѣтъ малко трѣбва да знаятъ, това не е тѣхна работа“. Тѣ мисли началството, зеръ „Началство лучше знаетъ!“... И работитѣ тѣ си върватъ отъ край време. Ще трѣбаа още много мастило да се лѣе, още много да се вика и хлопа отъ будното свещенство, до като се прокара една, що годе задоволителна, реформа въ начина на произвеждане тия за сега доста възмутителни, да не кажа скандалиозни, църковни избори. Какъ, наприимѣръ, се произвеждатъ разнитѣ „попски“ избори? (Мирянитѣ отдавна наричатъ „попски“ всички изобщо избори, които се произвеждатъ отъ духовната властъ). Нека прочее видимъ, какъ се произведоха изборитѣ за еп. дух. избиратели въ нѣкои околии, като нашата наприимѣръ.

Най-напредъ „началството“ (напр. арх. намѣстникъ) си съставя листа по свое „усмотрение“. Безъ него листа е невъзможна! Той трѣбва непремѣнно да бѣде избранъ. То е неговъ неотемлимъ атрибутъ. И тѣй, началството съставя своята „официална“ листа. Следъ това ще трѣбва да я прокара. Но какъ? Ето какъ става тая работа. Дѣт — три седмици напредъ, преди изборния день, началството взема едно отъ своитѣ сателити на своя кабриолетъ и трѣватъ двамата по обиколка изъ околията, ужъ по ревизия, а въ сжщностъ по агитация. Навсѣкѣде се даватъ нареждания (било „приятелски“ образомъ, било „началнически“) да се избератъ тия и тия (поименно), а едни-кои-си по никой начинъ да не се пишавъ, понеже сж лѣвчари, неблагонадеждни, несимпатични и пр. Идва изборния день. За бюро (освенъ началство) се назначава двама изпитани, най-вѣрни и послушни свещеници отъ селата. Нищо не значи, че ще останатъ християнитѣ въ 2 села безъ църковна служба въ недѣлния день! Още по-неоправдателно е това съзвоние на началството, когато се знае, че въ града, дѣто ставатъ тия избори, има 7 (словомъ седемъ) свещеници, отъ които само двама служиха поединично въ двѣтѣ градски църкви, а останалитѣ петъ свещеника бѣха съвършено свободни отъ всѣкаква служба... Но началството тѣй благоволило! Започва гласуването. На сцената излизатъ 2 лица: една „официална“ и една „опозиционна“. Вънъ има настроение въ полза на опозиционната, но вътрѣ, предъ бюрото, то се изпраща! Какъ ще гласува мирянинътъ за опозиционна листа, когато ще го види „икономътъ“? Ами ако ми стане нѣкаква нужда да се отнеса до него? Или ако дойде по църковна ревизия? Да е поне да се гласува съ пликове, лесна работа, — но „ачикъ“ да излезешъ на междана, не си струва... Най-добре съ властѣта, па туй-то! И се пущатъ официалнитѣ бюлетинки. Така изборътъ бива спечеленъ, но съ голѣмъ зоръ, защото мнозина (14) гласували за опозиционната листа, а 22 за официалната. Разбира се, всѣки изборъ (духовенъ или граждански), по такъвъ начинъ нагласенъ, винаги ще бѣде въ полза на властѣта. Виновенъ е любезний събрате, екзархийския уставъ. Остарѣлъ е отдавна, но... тѣй ще върви. Дали не може поне църковнитѣ избори да се произвеждатъ тѣй, както гражданскитѣ избори? Нека поне се въведе гласоподаването да става съ пликове, да се допушатъ застѣпници на листитѣ и др. (защото не е чудно или невъзможно, нѣкой отъ бюрото да замѣни едни листи съ други... зеръ въ стаята нѣма никой другъ външенъ, освенъ „тримата“).

Така, както сж се произвеждали въ миналото, та че и днесъ, тия различни църковни избори даватъ основателенъ поводъ на граждан-

ството изобщо, а особено на интелигенцията, да гледа съ много лошо око и горчива ирония на „попскитѣ“ избори изобщо. „Вашитѣ“ избори сж една обикновена машинация, единъ фарсъ — избори“, казватъ нѣкои граждани. Колкото комично, толкова и жалко. Жалко, но фактъ, ще кажемъ ние. „Горѣшимъ смѣхомъ моимъ посмѣюся“, би рекълъ Гоголъ.

Дали не е нужно най-сѣтне, Св. Синодъ да се занимае и съ начина на произвеждане всевъзможнитѣ „попски“ избори? Нужно е да се издаде една пълна и точна наредба

по тѣхъ. Или поне да се предпише комуто трѣбва, изборитѣ да се произвеждатъ така, както гражданскитѣ изобщо. Да се обясни: бива ли епархийски свѣтници, или Арх. Н-къ, да е кандидатъ за епарх. избирателъ и отгорѣ на това, да председателствува изборното бюро? Това сж искания на голѣма частъ отъ свещенството и трѣбва да бждатъ разгледани, решени и санкционирани отъ Св. Синодъ. Стига неуредици и вкостенелости въ Христовата Църква. („Ехъ че метла трѣбва“, би рекълъ покойния попъ Марко). Дано.

НА РАЗНИ АДРЕСИ.

Ка единъ предизвикателъ.

Не бихъ се занимавалъ съ личността на свещ. Дим. Попвасилевъ, редакторъ на Шуменския в. „Народенъ Будителъ“, ако бѣхъ убѣденъ, че неговата „нестихнала ненавистъ“ е къмъ своя край. Но понеже той продължава да храни обществото съ своитѣ предизвикателства, обиди и клевети по мой адресъ, ще си позволя нескромността да кажа, кой ме обвинява и отъ каква стойностъ сж неговитѣ клевети. Това ми се налага да сторя не само, за да обрисувамъ нравствения ликъ на тоя самозабравилъ се свещеникъ, но и да подчертая, колко дълбоко е акоренена въ неговата душа ненавистъта, която действително не стихва и не жали никого въ своето за-слѣпление.

Само преди 4 години, свещ. Дим. Попвасилевъ, въ чиято къща сѣмъ гостувалъ, ми пишеше така:

„Тебе азъ разбирамъ. Ти се боришъ о едни принципъ. Между всички тамъ (Варна — б. м.), ти постигнавъ най-благородно, най-обмислено“...

„Въ вестника Ви само тукъ тамъ се мждри нѣкоя белѣжка за недобрата (к. м.) управа въ църквата...“

„Моето разбиране бѣше, че ти трѣбваше да бждешъ въ свѣтъта, защото си неопитенъ, самостоятеленъ, защото си „опозиция“. Една разумна опозиция, като твоята, е потребна за нашия църковенъ животъ“...

„Смѣтамъ, че се разбирамъ съ тебе най-добре. Азъ ще ти бѣда винаги единъ добъръ другаръ — приятелъ, но ти трѣбва да заемешъ мѣстото, което съ право ти се пада“...

„Азъ съмъ твой преданъ, драги Коста. Обичамъ твоята топла и искрена душа. Знаешъ ли, че се срамя отъ своето расо, като виждамъ, какъ порядки царятъ въ нашето църковно управление? Потлянали сме въ калта. Варшимъ нѣща, които подбиватъ нашия авторитетъ и служение“...

„Уважавамъ, почитамъ и съмъ твой искренъ приятелъ. Ти идеализирашъ своето служение, пакъ и цѣлия ни религиозно-църковенъ животъ. Поради това си неприятенъ на ония, които искатъ да живѣятъ въ т. мина“...

Така бѣше неотдавна. А сега тѣкмо обратното.

Оня, който едно врѣме бѣ съ „топла и искрена“ душа, който идеализираше своето служение и цѣлия ни църковно-общественъ животъ, чистиятъ, неопятнениятъ, последователниятъ свещ. Кожухаровъ, сега е въплотение на злото, което души Църката ни, въ продължение на 4 години вече. Той е маниакъ, славолубецъ, подла натура, заидливъ, недомисленникъ, раздорникъ, пакостникъ, потъналъ въ грѣхове, клеветникъ, болшевикъ и какво ли не още. Това сж изрази и епитети, съ които свещ. Попвасилевъ пълни вестника си въ мое порицание. Ако нѣкой иска да се убеди въ това, нека разгърне в. „Народенъ Будителъ“, за да остане смаянъ отъ она „нестихваща ненавистъ“, съ която тоя свещеникъ храни болната си отъ истеричностъ душа.

Злобенъ и отжстителенъ се явява свещ. Попвасилевъ при всѣки случай, щомъ се помене името на свещ. Кожухаровъ. Като че ли тоя последния аспирира за Арх. Н-во, та трѣбва да бѣде обруганъ и дискредитиранъ. Като че ли сжиятъ има претенции да засегне славата на „Шуменския

ревнителъ“, та се кроятъ засади и примки за умразия съперникъ. Та кога и кжде свещ. Попвасилевъ не се прояви съ своята ненавистъ? Въ събора на прав. братства ли, за който бѣ издалъ специаленъ брой, изпѣстренъ съ най-обидни и цинични изрази по адресъ на единъ откровенъ защитникъ на потжпканата правда? Въ време на изборитѣ за епарх. избиратели ли, преди които и следъ произвеждането на които пълнеше вестника си съ обиди и клевети пакъ по мой адресъ? Сега ли, когато съ официални рапорти до Св. Митрополия крои нови планове за съкрушаване на „размирника“ (?) свещ. Кожухаровъ?

Вѣрно е, че въ душата на тоя голѣмъ защитникъ (?) на Архир. Н-ци и тѣхни приятели, които не се нуждаятъ отъ неговата мечешка услуга, е напастена една злоба, която диша въ всѣки неговъ погледъ, движение или душа. А самото обстоятелство, че той намира подкрепа и съчувствие, иде да обясни, защо не стихва неговата ненавистъ и защо е тѣй дръзъкъ и предизвикателенъ.

Свещ. Попвасилевъ е възмечталъ да става всесиленъ факторъ въ Варненско-Преславската епархия. Той иска да има обаяние и властъ, да бѣде слушанъ и следванъ. Въ достигане на тази своя цѣль, той не спира предъ нищо и предъ никого. Приученъ още отъ младини да живѣе въ компромисъ съ своята съвестъ, да се подгѣва, да се чупи, да пълзи дори и тогава, когато го подритватъ, той отдавна е стѣпналъ съ собственитѣ си нозе своето човѣшко достоинство. Това знае цѣлия градъ Шуменъ. И поради това го виждаме да играе една непочтенна роль, която не искаме да наричаме съ собственото ѝ име.

Че това е така, ето доказателства:

1. Въ едно свое писмо до Епарх. ни Архиеп. той пише:

„Вамъ е крайно неприятно, дѣто въ вестника изрично писахъ, че не нѣкой другъ, а секретаря на Варнен. Митрополия (сега в. и. д. Протосингелъ свещ. Г. Догановъ — (б. м.) извършилъ престѣпление, като далъ на публикация частно писмо... О. Догановъ е съчувственикъ, помощникъ на раздорника о. Кожухаровъ, т. е. самъ о. Догановъ е раздорникъ. Азъ наричамъ таква помощници на пакостницитѣ тѣхнитѣ сателити“...

Разбира се, че така мислеше свещ. Попвасилевъ за о. Доганова преди 3 години. Но сега, когато последния зае протосингелската длъжностъ, той е на друго мнение. Съ него е въ интимни приятелски врѣзки и се стреми да го има на своя страна въ борбата си срещу мене.

2. Въ друго едно писмо той пише:

„Азъ бѣхъ противъ кандидатурата на Юрдана Светославова, но за съжаление, поради невнимание и неопитностъ, азъ лично станахъ причина за неговия изборъ. Дълбоко ми убеждение бѣше, че не трѣбва да давамъ гласъ за него. Азъ не излагахъ Васъ, а неволно излагахъ себе си“...

Тия изявления, обаче, не попречи на свещ. Попвасилевъ да търси приятелството на свещ. Светославова и заедно съ него да инцениратъ събора на прав. братства въ Шуменъ, който за дълго време не ще се заличи отъ паметѣта на християнитѣ.

3. Въ трето едно свое писмо, той пише:

„Колкото се отнася до резултата от избора тази година, аз мисля, че ти не трябва да недоволстваш от мене. Ако има някой виновен за нещо, то е Прот. Ив. Дочев. Аз не съм Арх. Н-к, та да упражня едно широко влияние (н. м.), каквото може той да развие. Не само това, но и онова малко нещо, което аз правя, за да имам свои приятели въ околната, дразни и плаши п. Ивана. Прочее, какъ искаш да работя с тоя великъ лицемър? Кой е можал да работи с него, та и аз да работя? Мислете му Вие, които разчитате на честна братска подкрепа. Аз съм подлещи и лицемър не работя. Ще дойде ден, когато ще стъпча под краката си всяка мерзост. То аз въ града и днес съм заглушил п. Ивана. Но ще дойде време той съвсем да се изпари от хоризонта...“

И тия изявления, обаче, не пречат на свещ. Попвасилев да дружи и работи по най-вулгарен партизански начин с тоя „великъ лицемър“ — Шуменския Арх. Н-к, когото сега защитава. Със него той издава окръжни до свещениците, заплашва, тормози, гони и преследва всякого, който се изпреди на пътя му. Пък и избори прави, като винаги се вписват първи въ една и съща листа.

4. Въ бр. 36 от 10. XI. т. г. на вестника си, свещ. Попвасилев пише на уводно място:

„Духовните съвети, които сж и сждилища, сж твърде много одумвани въ нашето общество. Зависи от епарх. избиратели да поставят тамъ вещи, интеллигентни хора, които ще създадат добро име на епарх. съвети, а не да поставят тамъ партизани и хора, които цълъ животъ прекарватъ въ тия съвети, често защото умътъ да любоугодничатъ и лицемерятъ.“

А кои сж тамъ? Старият и заслужилъ Прот. Камбуровъ, който никога не се е бъркал въ партизански борби, Прот. Ханджиевъ, довчерашенъ най-близъкъ неговъ приятел, когото обичаваше съ редъ ходатайства и препоръки по духовни и бракоразводни дѣла и свещениците: Икономовъ и Светославовъ, най-близкиятъ му днесъ приятели и сподвижници. Единъ отъ последните двама бѣ писалъ въ „П. Д.“ презъ 1926 г. бр. 42 статия подъ надсловъ: „Канцеларския камшикъ“ въ която се прокарваше мисълта, че попския грѣбъ е охлузенъ отъ камшика на кораво сърдечните архиереи. Сжщиятъ, въ единъ свой официаленъ рапортъ, бѣ писалъ, че въ гнѣхъ на владишката мантия на дѣда Симеона се гнездили само неправди, злини и не знамъ още що. Тоя свещеникъ, заедно съ свещ. Светославова, най-преданни сподвижници на свещ. Попвасилев въ прочистване епархията отъ пакостниците, сж се прилепили, посредствомъ Русенския Митрополитъ, до дѣда Симеона, разбира се не отъ „любоугодничество и лицемерие“, а отъ желание да гложатъ още за дълго време съветническия кокалъ. За тѣхъ и за първите двама, свещ. Попвасилевъ пише, че сж „любоугодници.“ Обижда, значи, цѣлъ епарх. духовенъ съветъ.

5. Въ бр. 38 отъ 24. XI. т. г. на вестника си, свещ. Попвасилевъ е допусналъ една статия за станалия на 18 м. м. изборъ за епарх. избиратели, въ която явно проличава тенденцията да се докаже, че избранитѣ не били достойни, че партизанистували, че действували отъ името на една селска партия, и т. н., ако и да му е извѣстно, че между тия избраници фигуриратъ имената на едни отъ най-добритѣ и съвестни свещеници, както и почтенни граждани, начело съ зап. полк. Марко Андреевъ.

Но, нали той не партизанистува, не обижда, нали щади честта на добритѣ и полезни граждани? Така говори, а въ сжщностъ — хули и ру-

гае избранитѣ, самъ иска съдействието на Шуменския Ок. Н-к, хвали се предъ избирателитѣ, че е съ заслуги къмъ църквата и се вписва въ кандидатната листа съ притурката: „Редакторъ на в. Н. Будителъ“.

6. Презъ м. Юний т. г. получилъ официално писмо отъ св. Митрополия да не отивамъ подъ никакъвъ предлогъ въ Шуменъ на околийското свещ. събрание, за да не повлияя върху резултата отъ избора за делегати на годишното епарх. събрание. Това стана по искането на свещ. Попвасилевъ, чрезъ Арх. Н-к.

На сжщиятъ, обаче, не бѣ стыдно да дойде въ Варна единъ денъ порано, когато епарх. съветъ щѣше да разглежда избора за епарх. избиратели, за да прави давление, да разяснява и обяснява, че избора е опороченъ. Намѣрилъ своитѣ приятели и сподвижници, той имъ даде всички необходими данни, за да подкрепятъ борбата.

7. Ще се спра и на едно ново обстоятелство, което свещ. Попвасилевъ напоследъкъ много надува. Думата е за това, че съмъ открилъ фронтъ на Негово Високопреосвещенство Епарх. Архиерей, когото съмъ хулил и ругалъ. Това той прави не отъ желание да защити своя началникъ, а отъ „любоугодничество и лицемерие“.

Свойствено е на посредственитѣ хора винаги да взиматъ позата на ревностни адвокати, та да се представятъ за благонадеждни, дисциплинирани, послушни и приятни. Такива хора сж неискрени въ своитѣ действия. Въ душата имъ клокочи ненавистъ къмъ защитаванитѣ отъ тѣхъ лица, но отъ чисто егонистични съображения се навиратъ и натрапватъ. Подобенъ родъ хора въ обществото се наричатъ подлещи. Тѣ нѣматъ доблестта да посочатъ грѣшкитѣ на своя началникъ предъ лицето му, а задъ гърба и въ негово отсъствие. Такъвъ е случая и съ свещ. Попвасилевъ.

Ако тоя последния съжелява, че е станалъ свещеникъ и е влязълъ въ редоветѣ на едно покварено съсловие, както бѣ писалъ въ едно свое писмо, което пазя, ако заявява, че се гнуса отъ цѣлия ни църковенъ животъ, ще рече, че е недоволенъ не само отъ Митрополита Симеона, който го въведе въ това съсловие, но и отъ цѣлата уредба на църквата. Следователно, не азъ, а той е нацѣханъ съ болшевишки разбирания и е неискренъ въ своята защита на подирнатата църковна дисциплина.

Но свещ. Попвасилевъ блѣска и въ отворени врата. Противъ личността на Митрополита Симеона не съмъ билъ никога. Азъ го уважавамъ и почитамъ съ много по-голяма нравствена чистота и искреност, отколкото явнитъ му защитници, които той не единъ път е спасявалъ отъ голѣми бѣли. Но това още не значи, че съмъ длъженъ да му бѣда безмълвенъ робъ или постоянно хленчеща натура. Твърде добре зная, че той уважава и обича смѣлитѣ и решителни хора, а ненавижда въ душата си малодушнитѣ и притворени личности, И отъ тука, не мога да не реагирамъ, когато заинтересовани и изкождащи отъ лични свои материални интереси лица го занимаватъ съ долнопробно партизанство и го заставятъ да прави грѣшки. Въ всички тия случаи ще реагирамъ, отколкото да му се лигавя и подмилквамъ.

Пъкъ най-после, Митрополитъ Симеонъ ме избра и ржкоположи. При него служа цѣли 15 години. Той ме научи да бѣда откровенъ, да се боря противъ неправдитѣ, да бѣда носителъ на истината. Азъ следвамъ пътя на своя учителъ. Ако неговия ученикъ може да се нарича „размирникъ, пакостникъ клеветникъ“ и т. н., то какво би трѣбвало да се каже пъкъ за тѣхъ достойния му учителъ?

Отъ всичко горензложено, всеки може да си направи заключение, колко чисти сж намѣренията на ония, които искатъ моето разпѣване на кръстъ. За да се увѣри, обаче, обществото, дали съмъ толкова лошъ,

колкото ме чернятъ нѣкои, предлагамъ анкета за моитѣ дѣла и служение, както и за тия на свещ. Попаасилевъ. Отъ резултата на анкетата ще се види, кой съ какво име и авторитетъ се ползува въ обществото и

енорията си, пъкъ ще се пресушатъ и апетититѣ на ония, които смѣтатъ, че съ заблуди и клевети могатъ да изградятъ своето благосъстояние.

свещ К. Кожухаровъ.

ОТЗИВИ И БЕЛЕЖКИ

Неизпълнено решение.

Извѣстно ни е, че презъ м. Декемврий м. г. се състоя първия архиерейски съборъ, следъ църковно-народния тактъ отъ 1921 година, който се посрещна съ радостъ и сладостни надежди. Всички бѣха устремили погледа си къмъ събора на нашитѣ архиереи, отъ който се очакваше новъ импулъсъ за църковна дейностъ и освѣжителни струи, които да съживятъ родната ни църква. На тоя съборъ се реши, че за въ бѣдаше всяка година Архиерейтѣ ще се събиратъ, за да провѣрватъ резултата отъ едногодишната си дейностъ, да редятъ църковния бюджетъ, да контролиратъ църковнитѣ смѣтки и да взиматъ нови решения, съобразно времето и условията, за още по-интензивенъ църковно-общественъ животъ.

Но изглежда, че всичко това остава само едно пожелание. Въ края на м. Декемврий сме, а никакви наредби не сж направени още за свикването на Архиерейския съборъ. Нѣщо повече. Научаваме се, че тактъ съборъ нѣма да се свика презъ тая година, а презъ м. Май ид. г., както се оповести отъ официално мѣсто, понеже протоколитѣ отъ миналогодишния съборъ още не били написани и подписани.

Твърде странно звучи това, ако е истина. Защото, кой ще ни увѣри, че ако за една година време протоколитѣ не сж могли да бѣдатъ изготвени, то до м. Майтѣ ще бѣдатъ готови?

Но въпросътъ има и друга една важна страна. Ние се очудваме, какъ може дейността на единъ втори Архиерейски съборъ да се сплѣва отъ това, че протоколитѣ на миналия не били написани и още, за гдето църквата и нейнитѣ нужди се поставятъ въ зависимостъ отъ една неизпълнена формалностъ?

Каквото искате, това мислете. Но, фактътъ е много печаленъ. Щомъ вървимъ въ живота съ бързината на слона, никога църквата нѣма да догони времето, съ което е длъжна да живѣе.

Провокация.

Шуменскиятъ в. „Н. Б.“ пише въ последния си брой, че само нашиятъ редакторъ подценявалъ личността на Митрополита Симеона, когато цѣла мисляща и интеллигентна България се разтревожила отъ неговата тежка болестна криза.

Това е новъ маниеръ на угодничество, съ моралната стойностъ на който не желаемъ да се занимаваме.

Дължимъ да заявимъ само, че вседушевно се радваме за пълното оздравяване на нашия Архиерей, комуто Богъ да дари още дълги години на животъ, за благо на Църквата ни. Дано презъ това време той види епархията си отъ очистена любоугодничи и преструвани, единъ отъ които е и свещ. Д. Попвасилевъ, за да се даде възможностъ на идеята да възтѣржествува.

Заведено дѣло.

Провадийскиятъ Арх. Н-къ се тжжи предъ св. Митрополия, че в. „Съветникъ“, съ уводната си статия въ бр. 35 — „Областенъ епархийски съборъ“, е нанесълъ обида на Тѣхни Високопреосвещенства Митрополитѣ Симеона и Михаилъ, за които бѣ казано: „Скрѣбта се увеличава още повече, като се вземе предъ видъ, че и двама отъ Архиерейтѣ бѣха пленници на това партизанство. Въ своето увелечение, тѣ забравиха, че сж благодетели на Църквата и че рушатъ съ поведението си дѣлото, което желаятъ да закрѣпятъ и разширятъ“. Поради това, заведено е дѣло срещу нашия редакторъ.

До колкото узнаваме, това дѣло обещава да бѣде твърде интересно. По него ще се изнесатъ много данни, неизвѣстни до сега, които ще поставятъ въ недоумѣние мнозина. Като свидѣтели ще бѣдатъ призвани Негово Високопреосвещенство Митрополитъ Павелъ, г. Ст. Петковъ, десетина свещеници и мѣждество християни отъ Шуменъ, Варна и Провадия.

За сега нѣма какво да кажемъ нѣщо повече отъ това. Изказваме само своята скръбъ, за гдето се намиратъ изъ редоветѣ ни свещеници, които ставатъ адвокати на лица, способни да се защитятъ. Но и то е, ще ни кажатъ мнозина, въ реда на нѣщата. Има хора, които сж готови повече на унижение, отколкото да щадятъ своето човѣшко достоинство.

Ние обещаваме да държимъ въ течение читателитѣ си по хода и развитието на това шумно дѣло.

„Богъ и България“ отново на сцената.

Откакъ се побоя Негово Високопреосвещенство Митрополитъ Симеонъ, дори и до днесъ, когато той е на оздравяване, отъ дружеството „Богъ и България“ се правятъ всички усилия, за да се назначи за Викаренъ Епископъ въ Варна лице, изхождащо изъ средата му. За тоя постъ, както пишатъ вече и Софийскиятъ ежедневникъ, се води голѣма борба между две течения, явно противоположни едно на друго.

Дали „Богъ и България“ ще успѣе въ борбата си, е въпросъ на бѣдащето. Все пакъ последна дума има Митрополитъ Симеонъ, който не върваме, да се подаде на странични влияния, а ще реши въпроса по съвестъ и съ огледъ на църковнитѣ интереси.

НАША ПОЩА

Получи се абонамента отъ

Свещ. Х. Г. — П.; свещ. Д. Д. — с. С. О. В.; свещ. Х. И., с. С. — Л.; свещ. Г. П., с. Ш. — В.; свещ. К. Г., с. П. — П.; Прот. К. Г. — С. З.; Прот. И. Н. с. Ш. — Е.; свещ. А. И., с. К. — П.; на които изказваме своята сърдечна благодарностъ.

Прот. И. П. — Е. Искренно благодаримъ за сумата 631 лв. Ще Ви изпратимъ отдѣлни квитанции.

Свещ. С. К. К. — С. Здравей, братъ. Ще бѣде. Засти сме много, та ще Ви отговоримъ по-късно.

Свещ. А. П. К., с. Х. — Т. Вашата смѣтка, както и тая на събрата Ви, е по 80 лв. Нашиятъ привѣт.

До абонатитѣ ни. Понеже годишната на вестника следъ два броя се приключва, най-настоятелно молимъ всички, които не сж се издѣлжили още, да сторятъ това незабавно. За да можемъ отъ м. Януарий да почнемъ IV-та годишнина, като вестника излиза редовно и безъ прекъсвания всяка седмица, нужно е да се уредятъ смѣтитѣ съ текущата година. Убедени сме, че свещенството, на което „Съветникъ“ служи тѣй предано въ продължение на цѣли три години вече, не ще го постави въ положението да спре, поради липса на материални средства. Ако това е нужно, нека стане. Но не ние ще изгубимъ въ случая, а свещенството. Твърде благодарни ще бѣдемъ и на ония събрата, които доброволно събератъ предварително абонамента за IV-та година и ни го изпратятъ веднага. Съ това тѣ ще ни подкрепятъ и насърчатъ. Ако свещенството не сумѣе да запази по тоя начинъ своята свободна и независима трибуна, не ние ще бѣдемъ виновни, за гдето ще се убие една розба, появила се на бѣлъ свѣтъ при толкова голѣми страдания и болки.

Ние върваме въ трезвото съзнание на българското свещенство, което до сега ни е подкрепяло при мисълта, че служи на едно общо съюзно дѣло. Дано това съзнание и сега се прояви.

Здравейте, драги събрата!

Централниятъ ни Секретаръ Прот. М. Ханджиевъ отъ 16 тогосе прѣмѣства на енор, служба въ София. Пожелаваме му ползотворна дейностъ.